

2021-03-18
Ku2021/00874

Kulturdepartementet

Forum för levande historia
Box 2123
103 13 Stockholm

Uppdrag till Forum för levande historia att planera och förbereda för att hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser ska kunna återupptas

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Forum för levande historia att planera och förbereda för att skolväsendet ska kunna återuppta hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser när det åter blir möjligt med hänsyn till covid-19-pandemin. I uppdraget ingår att uppdatera, vidareutveckla och sprida stödmaterial om hur resor kan genomföras samt att kvalitetssäkra och genomföra utbildningsinsatser riktade till lärare, rektorer och andra som har en viktig roll i genomförandet av resorna. I arbetet med uppdraget bör det ges förutsättningar för att olika grupper, som föll offer för den nazistiska ideologin, blir belysta. Vid genomförandet av resorna bör, om de genomförs under skoltid, svenska läroplaner och kursplaner beaktas. Vidare bör aktuell kunskap förankrad i forskning ligga till grund för resorna.

Forum för levande historia ska i genomförandet av uppdraget inhämta synpunkter från berörda myndigheter, organisationer och andra relevanta aktörer. Under uppdragets gång ska myndigheten föra en dialog med Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA) som den 20 februari 2020 beviljades bidrag av regeringen för att genomföra hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser (Ku2019/02088).

Forum för levande historia får för uppdragets genomförande använda högst 2 miljoner kronor under 2021. Kostnaderna ska belasta det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati och anslagsposten 19. Medlen ska utbetalas engångsvis i förskott

efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast den 1 november 2021.

Forum för levande historia ska delredovisa uppdraget i myndighetens årsredovisning för 2021. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) i särskild ordning senast den 31 mars 2022. Redovisningen ska hänvisa till diarienumret för detta beslut. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet i samband med slutredovisningen av uppdraget.

Ärendet

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1, bet. 2019/20:FiU1, rskr. 2019/20:59) aviserades en satsning på 6 miljoner kronor under 2021–2022 för att fortsätta möjliggöra hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser. Det är en fortsättning på den treåriga satsning som genomfördes under åren 2018–2020 och som aviserades i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2019/20:1, bet. 2019/20:FiU1, rskr. 2019/20:59).

Regeringen fattade den 20 februari 2020 beslut om att bevilja en ansökan om bidrag för hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser av Svenska kommittén mot antisemitism (Ku2019/02088). De flesta planerade hågkomstresor under 2020 och 2021 har dock fått ställas in med anledning av covid-19-pandemin och rådande reserestriktioner och det är osäkert när resorna kan börja genomföras igen.

Skälen för regeringens beslut

I den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott (Ku2016/02629) anger regeringen att det finns behov av utbildning om olika former av rasism och fientlighet samt om hatbrott i syfte att bidra till att skapa ett jämlikt samhälle präglat av respekt för alla människors lika värde och rättigheter och till att främja demokratin. Att stärka förutsättningarna för att fler ska kunna göra hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser bidrar till att höja kunskapen om de yttersta konsekvenserna av rasism och ett odemokratiskt statsskick.

Forum för levande historia har som sin kärnuppgift att främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen och har genom åren även arbetat med hågkomstresor. Hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser kan ske såväl till södra Polen

som till andra länder i vårt närområde och till platser i Sverige. Utöver att under flera år ha anordnat denna typ av resor för olika målgrupper har myndigheten även tagit fram stödmaterial, t.ex. lärarhandledning och guider med förslag på förberedelser, genomförande, platser att besöka och hur resorna kan följas upp på ett lämpligt sätt. Myndigheten erbjuder också utbildningar för lärare om pedagogik och Förintelsens minnesplatser.

Mot denna bakgrund bör Forum för levande historia uppdras att planera och förbereda för att kunna återuppta hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser när det åter blir möjligt.

På regeringens vägnar

Amanda Lind

Emil Plisch

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA
Arbetsmarknadsdepartementet/MRB
Utbildningsdepartementet/GV
Utbildningsdepartementet/S
Utbildningsdepartementet/AI/MK
Kammarkollegiet
Svenska kommittén mot antisemitism